

SAVUNMA SANAYİİ İMALATÇILAR DERNEĞİ

Milli Savunma Bakanlığı tarafından gönderilen

HARP ARAÇ VE GEREÇLERİ İLE SİLAH, MÜHİMMAT VE PATLAYICI MADDE ÜRETEN SANAYİ KURULUŞLARININ DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI

kapsamında
SASAD Ekonomik, Yasal ve Ticari Uygulamalar Kurulu tarafından oluşturulmuş

SEKTÖR GÖRÜŞ RAPORU

11.06.2018

Bahse konu “HARP ARAÇ VE GEREÇLERİ İLE SİLAH, MÜHİMMAT VE PATLAYICI MADDE ÜRETEK SANAYİ KURULUŞLARININ DENETİMİ HAKKINDA YÖNETMELİKTE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK TASLAĞI” kapsamında SASAD Ekonomik, Yasal ve Ticari Uygulamalar Kurulu görüş ve önerileri aşağıdaki gibidir:

Değerlendirme ve Öneriler:

Taslak Maddesi	Görüş ve Değerlendirme	Teklif
Taslağın Genel Üzerinde	Harp Araç Ve Gereçleri İle Silah, Mühimmat ve Patlayıcı Madde Üreten Sanayi Kuruluşlarının Denetimi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Taslağının çeşitli bölümlerinde “Makam” ifadesi yer almaktadır. Daha açıklayıcı olması maksadı ile ifade tanımlar bölümünde tanımlanıp, açıklama yazılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.	Makam: Savunma Sanayii Millî Güvenlik Makamı, Millî Savunma Bakanlığı adına Teknik Hizmetler Dairesi Başkanlığıdır. Taslak Yönerge içinde “Makam” olarak ifade edilmektedir.
Madde 4	Yönetmelik taslağının 4.üncü maddesi a) bendinde “Kuruluş izni talep eden işletmenin 6762 sayılı Kanuna göre kurulmuş şirket olduğunu gösterir Ticaret Sicil Gazetesinin onaylı örneği. Kamu kuruluşları için ise mevzuatı kapsamında sunulan belgeler Makam tarafından değerlendirilir.” ifadesi mevcuttur “Kamu kuruluşları için ilgili mevzuatı kapsamında...” şeklinde ekleme yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.	a) “Kuruluş izni talep eden işletmenin 6762 sayılı Kanuna göre kurulmuş şirket olduğunu gösterir Ticaret Sicil Gazetesinin onaylı örneği, Kamu kuruluşları için ise ilgili mevzuatı kapsamında sunulan belgeler Makam tarafından değerlendirilir.”
Madde 5	Yönetmelik taslağının 5.inci maddesinde MADDE 8- (6) “Kuruluş İzni, Kontrole Tabi Listenin ilgili madde/maddeleri kapsamındaki ürünlere yönelik verilir. Kuruluş İzni verildikten sonra kuruluş tarafından aynı madde kategorisinde kalmak kaydıyla, yeni bir ürün üretilmesi istenirse, Kontrole Tabi Listenin 3.üncü ve 4.üncü maddesi hariç (söz konusu maddeler kapsamındaki patlayıcı içermeyen ana parçalar dâhil), Savunma Sanayii Millî Güvenlik Makamı tarafından yapılacak gerekli değerlendirmeyi müteakip Kuruluş İzni verilir.” ifadesi mevcuttur. Ancak ifadeden eski iznin iptal mi olacağı ya da revizyon mu göreceği anlaşılammamaktadır. Eski izine ait tüm evraklar Makam’a teslim mi edilecektir? Verilecek olan izin yeni bir izin midir? Kuruluş İzni için talepte bulunan tekrar aynı evrakları hazırlamak zorunda mıdır? Maddenin bu soruları açıklayıcı olarak yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir. Yönetmelik taslağının 5.inci maddesinde MADDE 8- (7) “Herhangi bir şekilde satış veya devir yoluyla el değiştiren, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından el konulan veya şirket için, alıcının aynı tesiste, aynı üretimi yapması durumunda mevcut Kuruluş İzni, yeni hissedarlara, yöneticiler ve gizlilik dereceli bilgiye ulaşacak kişilere, 5202 Sayılı Kanun kapsamındaki Kişi Güvenlik Belgesi verilmesi ve Millî Savunma Bakanı tarafından uygun görülmesi halinde iptal edilmez, Kuruluş İzni yeni şirketin, isim ve unvanına göre tanzim edilir” ifadesi mevcuttur. İfadede bu işlemler devam ederken şirketin faaliyete devam edip edemeyeceği açıkça anlaşılammamaktadır.	Maddelerin açıklayıcı olarak yeniden düzenlenmesi teklif edilmektedir.
Madde 6	Yönetmeliğin 9.uncu maddesine ilave edilen e) bendinde “Kuruluş iznine tabi herhangi bir ürünün Kontrole Tabi Listeden çıkması halinde söz konusu ürüne yönelik verilen Kuruluş İzni makam tarafından iptal edilir” ifadesi yer almaktadır. Kontrole Tabi Liste her yıl revize edildiğinden bahse konu olan ürün yeniden listeye dâhil olabilir. Bu nedenle Kuruluş İzninin iptali yerine dondurulmasının daha uygun olacağı değerlendirilmektedir. Yönetmeliğin 9.uncu maddesine ilave edilen ç) bendinde Kuruluş İzninin iptaline sebep olacak maddeler arasına ilave edilen “Kuruluş bünyesinde Millî güvenliğe tehdit oluşturduğu tespit edilen yapı, oluşum veya gruplara ya da terör örgütlerine üyelik veya iltisakın ya da bunlarla irtibatın belirlenmesi” ifadesi mevcuttur. İfadeden Kuruluş içindeki birkaç kişi dahi münferit olarak böyle bir oluşumun içinde yer alırsa Kuruluş İzni iptal edilebilir sonucu çıkarılabilmektedir. Maddenin açıklayıcı olarak yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.	e) “Kuruluş iznine tabi herhangi bir ürünün Kontrole Tabi Listeden çıkması halinde söz konusu ürüne yönelik verilen Kuruluş İzni makam tarafından gerektiğinde tekrar verilmek üzere dondurulur.” ç) Maddenin açıklayıcı olarak yeniden düzenlenmesi teklif edilmektedir. Cezanın Kurum/Kuruluşa değil, suçu sabit bulunan kişiye münferiden uygulanması yönünde bir düzenleme önerilmektedir.

“Harp araç ve gereçleri ile silah, mühimmat ve patlayıcı madde üreten sanayi kuruluşlarının denetimi hakkında yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik taslağı”na ilişkin oluşturulmuş SaSaD görüşüdür.

<p>Madde 7</p>	<p>Madde 7, (4ncü fıkrası): “Kurulu durumda bulunan ancak savunma alanında faaliyet göstermek üzere iş değişikliği yapmak veya alt yüklenici olarak çalışmak isteyen kuruluşların da Kuruluş İzin ve Üretim İzin Belgesi almaları zorunludur” olarak değiştirilmiş olup böylelikle 5202 sayılı kanun kapsamına giren ya da girmeyen üretimler için de tüm üreticilerin Üretim İzin Belgesinin almaları zorunlu hale getirildiği değerlendirilmektedir. Yönetmeliğin devamında buna benzer şekilde birçok konuda Üretim İzin Belgesinin hemen her adımda şart kriteri olarak konulduğu görülmektedir.</p> <p>Diğer taraftan, Üretim İzin Belgesi parça numarası bazında verilmekte olduğundan üretilecek her bir parça için ayrı ayrı müracaat edilmesi gerektiği anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle Tesis Güvenlik belgesi gibi genele şamil değildir. Buradan hareketle genel faaliyet alanı itibarı ile 5202 sayılı kanun kapsamında olmamasına rağmen, savunma sanayiine de ürün/hizmet verecek olacak firmaların da bu belgeye müracaat etmesinin ciddi ve katma değeri şüpheli bir bürokrasi yaratacağı değerlendirilmektedir.</p> <p>TGB'e sahip olan firmalar zaten MSB tarafından kontrol altında bulundurulduğundan KI'e gerek duyulmadan firmaların ilgi alanlarını MSB ile paylaşmaları ve proje bazında yetki almaları yeterli olmasının sağlanması faydalı olacaktır.</p>	<p>Üretim İzin Belgesi talep edilecek hallerin ve şirketlerin yeniden değerlendirilmesi ve oluşacak bürokrasinin minimuma indirilmesi için gerekli düzenlemenin yapılması teklif edilmektedir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Parça no. kalem bazında sınırlı yetkilerle verilmekte olan ÜB'lerin; firmanın kapasite raporu, imkan/kabiliyet, kalite belgeleri, yurt içi/dışı alınan onayları göz önünde bulundurularak sektörel bazında bir sefere mahsus genel olarak tanzim edilmesi • TGB'e haiz olan kurum, kuruluş ve firmaların, KI'den muaf tutulması (KTL Kapsamında Üretim Yapmayan Firmalar için); • TGB'e haiz olan firmaların KTL kapsamında üretim yapması halinde MSB yetkisinde müracaattan itibaren en geç 30 gün içinde karara bağlanması • İhale edilecek malzemenin KTL kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın TGB'si olan istekli firmanın MSB'ye müracaatından itibaren en geç 30 gün içinde karara bağlanması • ...
<p>Madde 8</p>	<p>Yönetmeliğin 8.inci maddesi MADDE 11 -(1) Kuruluş, Kontrole Tabi Liste kapsamında üreteceği malzemeyi belirterek aşağıdaki bilgi ve belgelerden oluşan ikişer adet dosya ile Makama başvurur.</p> <p>e) bendinde “Arz, talep, ithalât, ihracat, üretime ilişkin yaratılacak yurt içi katma değer, off-set, üretimin lisans veya araştırma-geliştirme ile yapılabileceği, istihdam, üretim akış şeması, üretimde kullanılacak kritik alt teknolojiler ile ürünün tamamı üzerinden kuruluşun yerli katkı oranlarını içeren rapor.” ifadesi mevcuttur. Raporla ham malzeme kullanımının da eklenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.</p>	<p>e) “Arz, talep, ithalât, ihracat, üretime ilişkin yaratılacak yurt içi katma değer, off-set, üretimin lisans veya araştırma-geliştirme ile yapılabileceği, istihdam, üretim akış şeması, üretimde kullanılacak kritik alt teknolojiler, ürünün tamamı üzerinden kuruluşun yerli katkı oranlarını ve ham malzeme kullanımını içeren rapor.”</p>
<p>Madde 9</p>	<p>Günümüzde teknolojik gelişmeler çok hızlı olarak ilerlemekte ve ülke savunmasında üstünlük yaratılabilmesi için Savunma Sanayi Ürünlerine bu gelişmelerin yansıtılması kaçınılmaz olmaktadır. Savunma Sanayisinde faaliyet gösteren firmalar mevcudiyetini korumak için gerek ürün çeşitlerini artırmak, gerekse mevcut ürünlerini rakip firma ürünlerine göre üstün tutabilmek amacıyla devamlı olarak Ar-Ge çalışmalarına önem vermek zorunda kalmaktadır. Bu nitelikteki rekabetçi üretim politikası, ülke bütününde Savunma Sanayisinin gelişimine katkıda bulunmaktadır.</p> <p>Devlet destekli Ar-Ge projeleri için genelde büyük vakıf firmaları tercih edildiği göz önüne alındığında, KOBİ niteliğindeki firmalar tarafından bu tür faaliyetlerin çoğunlukla kendi öz kaynakları ile sürdürülme gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Bu tür firmaların bütçeleri kısıtlı olduğu için kendi öz kaynakları ile yürüttüğü Ar-Ge faaliyetlerini imkânları ölçüsünde (kaynak yaratabildiği ve iş gücü ayırabildiği zamanlar) gerçekleştirmektedir.</p> <p>Genelde bu tür faaliyetler ticari sır niteliğinde olup, bu süreçte ürüne ilişkin konsept bilgisinin dahi rakip firma tarafından öğrenilmesi; harcanan tüm kaynağın, emeğin ve zamanın boşa çıkmasına neden olabilmektedir.</p> <p>Ar-Ge faaliyetleri sonucu ortaya çıkan prototip ürünün her zaman için başarılı olması da mümkün değildir. Bu sonuç ancak prototip ürünün ortaya çıkması, fonksiyonel ve çevresel testlerden olumlu sonuç</p>	<p>Anılan taslağın 9.uncu maddesinde yapılan değişiklik ile; daha önce sadece “silah üretimi için” geçerli olan ve MSB den izin alınmasını gerektiren “prototip üretim izni”, yaygınlaştırılarak Kontrole Tabi Liste kapsamında tüm malzemelerin prototip üretimi için geçerli kılınması amaçlanmıştır.</p> <p>Taslakta yer verilen prototip üretim izni uygulamasının sunulan açıklamalar doğrultusunda, Savunma Sanayisinin gelişimine olumsuz etki yapacağı ve uygulamasında devamlı problemlerle karşılaşılacağı değerlendirilmekte olup ve “Kontrole Tabi Liste kapsamında tüm malzemelerin prototip üretimi” için izin alınması hususunun iptal edilmesi önerilmektedir.</p>

“Harp araç ve gereçleri ile silah, mühimmat ve patlayıcı madde üreten sanayi kuruluşlarının denetimi hakkında yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik taslağı”na ilişkin oluşturulmuş SaSaD görüşüdür.

	<p>alınması ile kanıtlanmaktadır. Prototip üründen alınan sonuca göre Pazar Araştırması yapılmakta ve daha sonra üretim alt yapısının oluşturulmasına karar verilmektedir. Bu aşamadan sonra da Üretim İzni alınmak üzere MSB.İlığına müracaat yapılmaktadır.</p> <p>Yukarıda açıklandığı şekilde;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Özellikle KOBİ niteliğindeki firmalar tarafından güçlükle yürütülmeye çalışılan, • Firmalar için ticari sır niteliğinde olabilen, • Yürütülecek çalışmalar sonrasında henüz olumlu netice alınıp/alınmayacağı bilinmeyen, Ar-Ge çalışmaları sonucu üretimi yapılacak olan Prototip Ürünün, <p>MSB İlığı iznine tabii tutulmasının hatalı, Savunma Sanayi gelişimini engelleyici, uygulanmasında belirsizlikler yaratabilecek bir husus olarak değerlendirilmektedir.</p> <p>Mevcut Yönetmenlikte "Kontrol Tabi Liste kapsamında silah üretimi için Üretim İzin Belgesi başvurusu yapan kuruluş tarafından prototip üretim talebinde bulunulması halinde,..." şeklinde yazılı olan ifadenin; mevcut haliyle muhafaza edilmesinin, uluslararası antlaşmalar ile üretimi ve kullanılması yasaklanmış olan silahlar için firmalar/kurumlar tarafından boşuna gayret gösterilmemesi ve/veya olası Ar-Ge çalışmalarının engellenmesi açısından fayda sağlayacağı değerlendirilmektedir.</p>	
Madde 11	<p>Yönetmeliğin 11.inci maddesi; MADDE 14 -(3) bendinde "İçişleri Bakanlığının olumlu görüşleri alındıktan sonra Makam tarafından satışına müsaade edilen söz konusu silah ve mühimmatlar ile yedek parçalar; üretici firmalar tarafından, öncelikle, Üretim İzin Belgesi bulunan tesis içerisinde satışa sunulur." İfadesi yer almaktadır. İfadede geçen " tesis içerisinde satışa sunulur" bölümünden kastedilenin; tesis içindeki personele vs. mi satış yoksa dışarıya satışlar için tesis içinde bir satış ofisi kurulması mı olduğu tam olarak anlaşılmamaktadır. Konuya açıklık getirilmesinin faydalı olacağı değerlendirilmektedir.</p>	<p>Maddenin açıklayıcı olarak yeniden düzenlenmesi teklif edilmektedir.</p>
Madde 21	<p>Savunma sanayii ihracatı uzun süre ve çaba gerektiren bir faaliyetdir. Bu faaliyet sonunda bir ihracat fırsatının oluşması bazı durumlarda tesis güvenlik belgesinin yenilenmesi sürecine denk gelebilmektedir. Sürecin uzun sürmesi durumunda tesis güvenlik belgesi yenilenme süreci henüz tamamlanmadığı gerekçesiyle ihracat müsaadesi verilmemektedir. Bu da hem firmanın hem de Türk Savunma Sanayiinin yurt dışındaki algısını olumsuz etkilemekte, döviz ve müşteri kaybına yol açmaktadır.</p>	<p>İlgili maddeye aşağıdaki şekilde bir bent eklenmesi önerilmektedir: "Tesis Güvenlik Belgesi yenileme süreci devam eden bir firma, eğer tesis güvenlik belgesi ve üretim izin belgeleri geçerliliğini sürdürürken ihracat ile ilgili MSB.İlığını bilgilendirmiş ise Genelkurmay Başkanlığı'nın ve Dışişleri Bakanlığı'nın onayının alınmasının ardından İhracat İzni verilmesi makam yetkisindedir."</p>
Madde 24	<p>İthalat ve ihracat faaliyetlerinde parça bazında izin alınması gerektiği durumlarda KTL de bazı parçaların izne tabi olup olmadığı hususu net değildir. Bu noktada kurumlarda farklı görüşler ortaya çıkabilmektedir. Ayrıca 24/7 maddesinde belirtilen ifadelerin de netleştirilmeye ihtiyaç duyduğu değerlendirilmektedir.</p>	<p>Kontrol tabi parça listesinde verilen parçaların silah türü bazında net bir şekilde isimlerinin verilmesi önerilmektedir. 24/7 maddesindeki ifade edilen durumun daha detaylı açıklanması teklif edilmektedir.</p>